

Beretning

om

Undersøgelser angaaende Freskomaleri og Materiale dertil.

De Malerier, som have holdt sig længst, det vil sige fra Oldtiden til vore Dage, ere udførte „al-fresco“ (i det friske Murpuds). Man maa bestemt sondre imellem virkelige Freskomalerier, som udføres i den vaade Puds umiddelbart, som denne lægges paa Muren, og almindelige Kalkmalerier, som males med Kalkfarver oven paa en hvilken som helst tidligere pudset og tørret Mur. Denne Adskillelse gøres i Reglen ikke af Publikum og mindre sagkyndige. Mange Freskomalerier ere endnu saa friske i Farverne, som om de vare udførte i Løbet af de sidste Dage. Dette vil sige saa meget som, at hvis ikke Menneskehaand eller anden ydre Vold havde ødelagt en Del af dem, besad de i sig selv i teknisk Henseende Mulighed for Uforgængelighed fremfor andre Malerier, udførte i andre Materialer, som f. Eks. i Oliefarve. Denne bliver gul og mørk med Aarene eller skaller af og forvansker saaledes paa begge Maader Kunstnerens Værk til Ukendelighed eller lader det ganske forsvinde.

Nu have de lærde imidlertid i en utallig Mængde Skrifter stridt om, hvorvidt Antikkens Fresker i Pompeji, Rom og andre Byer, saavel som Renæssancens Mesterværker i Malerier, virkelig vare udførte al-fresco, og der har været gættet paa adskillige andre Materialer, idet man har ment, at dette eller hint Værk var saa sirligt, saa fint udført eller af et saa stort aandeligt Indhold, at det maatte være umuligt at udføre sligt paa den vaade Kalkgrund i den deraf følgende korte Tid. Men hvad der har manglet disse Forskere, er det personlige Kendskab til Materialet, til Murer- og Malerarbejde i vaad Kalk paa vaad, nypudset Mur.

Paa Grundlag af vort Kendskab til Maleri i vaad Kalk have vi gjort den efterfølgende Række Undersøgelser af Malerier udførte paa Murværk fra Oldtiden til vore Dage, som ville vise, at

- 1) alle de Billeder, som have holdt sig bedst, ere udførte al-fresco, og at
- 2) de, som have holdt sig mindre godt, ere udførte mindre godt al-fresco eller i andre Materialer.

Til Forstaaelse af det følgende maa vi angive Hovedtrækkene i Udførelsen af et Freskomaleri:

En Mur pudses med Grovpuds (ogsaa kaldt Mørtel, bestaaende af Hvidtekalk og groft Sand) for at blive plan. Derefter paaføres et tyndt Lag Finpuds (af Hvidtekalk og fint Sand). Umiddelbart derefter, mens Kalken altsaa endnu er vaad og blød, overføres Tegningen til Billedet paa Væggen, og der males saa meget af Billedet færdigt, som Maleren kan naa samme Dag, med Farver, som udrøres og slemmes i Kalkvand. Næste Morgen skæres den ubemalede Finpuds bort, og der paaføres ny Finpuds i Stedet, paa hvilket Maleren fortsætter sit Billede, o. s. v. fremdeles. Farverne trænge